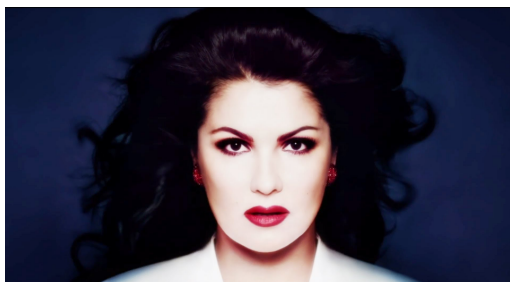

Teatrireis Berliini

Anna Netrebko, Plácido Domingo ja dirigent Daniel Barenboim Giuseppe Verdi melodraamas “Macbeth”

1847.aasta 14.märtsil tõi Fireze teater “La Pergola” (*Teatro della Pergola*) publiku ette Giuseppe Verdi (1813-1901) esimese Shakespeare`i - ainelise ooperi “Macbeth”.

Just selles ooperis tekkis heliloojal esmakordselt muusiku ja dramaturgi õnnelik süntees. Kirjandusliku materjali dramatism, kirelõõm, protest vägivalla vastu, fantastika ja tugevad karakterid erutasid Verdit. Libreto koostamisel koondas Verdi peatähelepanu tragöödia kesksele arenguliinile ja likvideeris kõrvaltegelastega seotud stseenid asetades pearõhu Macbetilt leedi Macbethile, demonliku võimuahnuse kehastusele. Psühholoogilises draamas omandab orkestripartii erilise sugestiivsuse, on tõmmatud paralleele isegi beethovenliku jõulisusega. Suurt tähelepanu pööras Verdi orkestritämbritele, rikastas harmooniat, muutis retsitatiivid nüansirikasteks deklamatsioonideks. Selle teosega tõi Verdi ooperipraktikasse julgeid uuendusi, mis alguses häirisid osatäitjaid (näit tõetruud, mitte ilutsevad karakterid). Helilooja nõudlikkus lavastuse ettevalmistamisel võimaldas siiski teost esitada autori põhimõtteid riivamata.

"Macbeth" on Verdi varasema loominguperioodi parim teos.

Esiatendusel Firenzes kutsuti autorit 38 korda tagasi lavale.

“Macbetit” on nimetatud ka melodraamaks ja sellist žanrimääratlust kannabki Berliini Riigiooperi uuslavastus (esietendus 17. juunil 2018) mille toob lavale peadirigent ja kunstiline juht [Daniel Barenboim](#) ning peaosades [Plácido Domingo](#) (Macbeth) ja [Anna Netrebko](#) (Leedi Macbeth), kõik rahvusvaheliselt tuntud ja väga kõrgelt hinnatud muusikud.

Sisu tutvustus

Tegevus toimub XI sajandi keskel Šotimaal ja Šoti-Inglismaa piiril. Duncani sõjaväe kindralid Macbeth ja Banco kohtuvad nõidadega, kes tervitavad Macbethi kui tulevast Cawdori isandat ja kuulutavad, et temast saab Šotimaa kuningas. Nad teatavad ka, et pärast Macbethi asub troonile Banco poeg. Saabunud käskjalad teatavadki, et Macbeth on nimetatud Cawdori isandaks. Leedi Macbeth saab oma mehe kirjast teada nõidade ettekuulutusest ja teda haarab võimuiha. Macbethide Dusianese lossi saabub kuningas Duncan. Leedi Macbeth innustab meest kuningat tapma. Koos sepitsetakse plaan, mis viiakse täide. Šoti aadlik Macduff avastab veretöö. Kõiki haarab õudus. Macbeth nimetataksegi Šotimaa kuningaks. Mõrvas kahtlustatakse Duncani poega Malcolmi, kes ootamatult Inglismaale põgenes. Macbeth on rahutu, sest teab ka nõidade teist ettekuulutust, et Bancost saab kuninga isa. Ta annab korralduse, et Banco ja tema poeg tapetaks. Lossis peetava peo ajal teatab palgamõrtsukas, et Banco on tapetud, kuid tema pojalt Fleancel õnnestus põgeneda. Banco vaim kummitab Macbethi ja teda hakkavad painama viirastused. Ta ei saa rahu ning otsustab nõiad üles otsida. Nõiad kuulutavad, et Macbeth hoidku end Macduffi eest, et ükski naisest sündinu ei saa teda võita ning oht varitseb siis, kui Birnami mets elustub ja kuningale vastu astub. Ta räägib nendest ennustustest abikaasale ning koos otsustatakse hävitada kõik, kes trooni ohustavad. Šotimaa tapatalgute käigus on Macbeth lasknud tappa Macduffi naise ja lapsed. Duncani poeg Malcolm tuleb sõjaväega Šotimaad hirmuvalitsejatest päästma. Sõdurid lõikavad Birnami metsas igäiks endale oksa, et seda kanda. Leedi Macbeth on sündmustest häiritud ja jalutab kuutõbisena mööda lossi. Teda jälgivad ehmunud teenijanna ja arst. Leedi Macbethi kummitab Duncani tapmine. Ta on kaotanud mõistuse, arvates, et näeb oma kätel ja kleidil verd, mida ei suuda maha pesta. Lõpuks leedi Macbeth sureb. Macbethi sõdalased teatavad kuningale, et Birnami mets liigub. Macbethile meenub nõidade ennustus ja ta sööstab lahingusse. Viimases lahingus kohtub ta Macduffiga. Ta saab teada, et Macduff pole naisest sündinud, vaid on emaüsast välja rebitud. Šoti aadlik Macduff tapabki Macbethi, nagu nõiad ennustasid. Malcolm kuulutatakse kuningaks.

Tiit Made, Ooperimaailm/